Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII | Reus Divendres 29 de Abril de 1898 | Núm. 3.535

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas.
n provincias trimestre. . . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anúncis, á preus convencionals.

Administraciò y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo «corso»

De desde que revestia vias de prabalitats la guerra entre Espanya y 'ls Estats Units, y mes encare desde que aquesta está declarada, que la cuestió del *corso* ocupa y preocupa la atenció dels elements guerreristas espanyols. Tots, tots sens escepció, dels elements que venen clamant la guerra, demanan també ab gran insistencia que 's permeti l' armament en *corso* dels barcos mercants, ajudant als barcos de guerra, ó siga la pirateria organisada y consentida per la lley.

D' una part, y ben reflexionat, ja que 's permet la guerra, que es la mes inhumana de las injusticias, la mes criminal y salvatge de las pràcticas dels pobles, no te res d' extraordinari que 's permeti també 'l *corso*, que no es altra cosa que un especte de la guerra, la guerra vulgarisada fora del poder oficial del gobern, es à dir, entre 'l poble que constituheix l' estat que la practica. Pero humanament considerat, la guerra pot déclararse com á mida necessari y defensiva, com element de conservació y com á forsa empleada pera fer prevaleixer lo dret y la justicia atropellat y desconegut per un altre poble. En aquest cas, la guerra deu limitarse de poder á poder, no deu passar de desenrotllarse entre 'ls elements oficials, y per ayxó, la majoria de las nacions, regoneixentho ayxís, en un Congrés de París se comprometeren á no permete 'l *corso* en cas d' estallar la guerra entre aquells estats. L' acort fou molt humá é inspirat en la mes estricta justicia.

En la guerra que acaba d' estallar entre Espanya y 'ls Estats Units, sembla que s' está ja permetent lo *corso*, y á fé que ho sentim, perqué en aquestas lluytas sempre 'n surt perjudicat l' ignocent, en general l' industria y 'l comers dels estats en guerra y en particular los industrials y comerciants que res tenen que veure ab la guerra, que fins poden ser sos enemichs mes encarnissats, y que hi cap la possibilitat de que 'l perjudicat puga ser amich del estat que 'l perjudica.

Lo telégrafo ens trasmet la noticia de que alguns barcos mercants espanyols han sigut agafats pels nort-americans, tal com demá alguns nort-americans cauran en poder dels espanyols. ¡Quina valentia, quina gloria la dels piratas! Los propietaris y armadors d' aquestos barcos, los mateixos industrials y comerciants que en ells traspertavan sos productes, los tripulants que 'ls comandavan y sas familias, poden cantar las excelencias del *corso*. Ells que exposavan la vida pera transportar á altres terras los productes de la industria del seu pais, ó ens portavan aqui los productes d' altres pahissos que 'ns fan falta, ells que eran missatgers del progrés, de la prosperitat y de la vida, de moment se veuhen presos entre las urpas rampinyadoras dels barcos piratas, llensats al mar ab lo sol afany de presa y de destrucció. Ayxó es ressucitar los temps barbres, ayxó es l' home descendint al animal, es l' aucell cantaire é inofensiu, tenintse de guardar del esparver rampinyador.

Per ayxó nosaltres, aymants del progrés y de la justicia, abominem del *corso*; si un motiu justificat porta la guerra, que guerregin los barcos guerrers que 's llensan al mar en busca de ses contraris, pero que 's respecti al indefens, al que creuha 'l mar cumplint sols un missatge de progrés y de fraternitat.

JOSEPH ALADERN.

Una nova publicació regionalista

Mr. Charles Maurras, un dels escriptors que abogan resoltament en la nació vehina per la abolició de la omnipotencia del Estat centralisador, acaba de publicar un folleto sobre la descentralisació, que ha merescut grans elogis dels homes pensadors de son país, entre 'ls quals figura Mr. Bondenoot. En la «Revue politique et parlamentaire» ha publicat aquest una article sobre dit assumpto, de tanta actualitat á Fransa com la cuestió Dreyfus. En ell diu que cal simplificar lo sistema administratiu actual, y que deu procedirse á la inmediata supressió dels funcionaris inútils, donant major extensió de poders á las assambleas municipals y departamentals, procurantse la creació de consells cantonals, d' organismes regionals ab la major suma possible d' atribucions pera la més acertada gestió de sos interessos devant del poder omnímodo del Estat.

L' estudi de Mr. Maurras es elocuent, sense esser «oratori», com fa observar un diari suís al ocuparse també d' aquesta nova publicació; «elocuent per l'ardor de la convicció que se sent á través de las planas del folleto y per la sobrietat dels conceptes nascuts de la fé en la virtualitat de la cosa defensada, á favor de la qual hi esmersa l' autor totas las forsas de sa rica inteligencia y 'l vigor de son esperit de combativitat.»

En l' esperit cultivadíssim de Maurras hi ocupan lo lloch principal los dos més hermosos emblemas de sa patria; la Provensa y la Verge de Martigues, «preciosas reliquias que ell guarda en plé París com una part d' d' aqueixa terra meridional á la qual está unit per tants llassos y de la qual no vol de cap manera desarrelarse.»

Aqueix nou moviment descentralisador, avuy dia tan poderós á Fransa, prengué sa iniciativa are fa cuaranta anys al reunirse 'ls felibres per primera vegada á Fontsèguge en 1854.

La renaixensa regional de la Fransa, nascuda d' aquest fet, á primera vista poch important, se reconeix are que no deixá d' influhir en la opinió iluminada é independent dels francesos no *deracinès*. Las asseveracions de Mr. Maurras, diu lo diari avans aludit, no tenen res d' exageradas, y 'ls resultats d' aquella felís tentativa, se tocaren ben aviat al apareixer en 1859 la encoratjadorá figura de «Mireille».

La descentralisació, segons Mr. Maurras, significa federalisme. ¿Quí es que per federalisme vol entendre separatisme? La «Lliga» del Midi, exclama, jamay ha somniat en trencar la unitat francesa. «Massa ra»hons étnicas, políticas, económicas y morals necessitan »de la cohessió íntima entre 'ls paíssos d' Oc y d' »Oil...» Federalista, pero al mateix temps y fortament nacionalista. Aquest es lo programa de Mr. Maurras, anant en aixó d' acort ab Mr. Barrés, del qual se declara company de causa. Lo fí que 's proposa es de «substituhir lo patriotisme administratiu per un patriotisme de la terra, y reemplassar la imatje de la Fransa ideal per la idea d' una Fransa real, es à dir, composta, com en la realitat, de familias, de municipis, de regions; tots elements no pas contraris ó antitétichs entre sí, sino variats, simpàtichs y convergents. ¿Per qué, donchs, la unitat de la patria implicaría sa uniformitat? ¿No sembla més hermosa y més gran concebuda com una unitat sintética, un acort d' elements diversos ó las diversitats conservantse en llur riquesa primitiva? Y, per altra part, no es cert que lo guanyat en ordre y en disciplina sía perdut per la caracterisació. En fí, un país descentralisat té la possibilitat d' esser millor estimat. No oblidém que, históricament, lo patriotisme procedeix de la afecció al campanar del lloch nadiu. Aquest amor á lo que se 'n diu petita patria, serveix de sosteniment à la altra. No acabém, donchs, de destruhirla, sino procurém avans que tot restaurarla.»

Aqueixas son las ideas primordials del hermós travall que está cridant la atenció de la gent séria de Fransa y amant del país. Y nótis que las apreciacions de Mr. Maurras no han escandalitzat á ningú que de bona fé s' ha fet càrrech de la varietat y trascendencia dels conceptes continguts en son estudi. Y aixó es més d' admirar en un país ahont en general la admiració pública no es una organisació burocrática pera afavorir en primer terme als mangonejadors dels interessos públichs. La administració centralisadora de Fransa té, ¡quí 'n dubtara! grans defectes, pero, comparada ab la de nostre país, resulta inmillorable á aquella.

Fora d' algunas apreciacions molt esplicables y justificadíssimas á Fransa, pero no en nostre país, lo travall de Mr. Maurras conté lo més primodial del programa del catalanisme. Y, ¿no es una senyal de sa gran virtualitat la coincidencia de criteri en moltíssims punts y á la paritat de procediment en molts d' altres entre nostre «Credo» polítich y 'l dels descentralisadors novíssims de la nació vehina? ¿Quí no veu en aqueixa identitat d' aspiracions, de desitjos y d' esperansas una forsa que ha de trasbalsar los unitarismes que han dominat durant la present centuria y qual descrédit nos está ja arruinant á tots? . . . .

També allí, com aquí, com per tot arreu, los cants dels poetas feren despertar las endormiscadas inteligencias y enardir los cors en lo dols amor de la patria natural, venint l' anyorament á ocupar lo lloch de la indiferencia. Y desde alashoras la nova idea comensà á fer vía.

Es massa horrible la liquidació que nostre sigle pot fer del unitarisme uniformista, pera creure que las generacions que pujan estigan disposadas à sostenirlo ab sos vicis, corruptelas y ruinas.

Ara 's predica contra ell en lo terreno de la pura teoría. Pero las ideas no se solen esvahir com la polsaguera, sino que van deixant lo sediment necessari que ha de formar en definitiva 'l fonament del futur mon polítich.

PELEGRÍ CASADES Y GRAMATXES.

ARTS Y LLETRAS

Exámens

Se sab ja de cert que 'l ministre de Foment ha donat l' ordre de que se adelantin los examens en tots los centres d' ensenyansa d' Espanya. Aixís com los altres anys se comensavan al primer de Juny, aquest any no. La guerra, aquesta guerra, provocada per las impertinencias, y provocacions dels millonaris, comerciants y jingoes que escampan per tot arreu ruina, també ha tocat als concurrents á las aulas, també ha tocat als pobres estudiants. Aquest any s' examinarán als primers de Maig. ¡Casi res! Un mes de adelanto! Trenta y un dia! Y 'ls estudiants que esperan lo mes de Maig pera apretar las assignaturas,(que son la major part), podrán apretar en tal mes, la carabassa mes mes grossa que 'l globo de Musin Arban. Perque vaja, val à dir la veritat. Los estudiants, durant lo curs, son bullanguers, comichs, músichs, poetas y fins toreros, pelotaris... y tot ho son. Pero al arribar lo mes de Maig, al arribar lo poétich mes de las flors y de las dolcesas, que per ells es lo mes amarch, no tinguen por, no, ja

saben que cosa es tancarse al seu cuartet y cremantse 'ls ulls fer á semblansa de l' abella, volant de página á pàgina, de llissó á llissó fabricant la dolsa bresca, que no hem d' assaborir fins als ultims de Juny. Això ho fan á dotzenas, á centenars d'estudiants, perque als catedrátichs no 'ls hi ha de fer res, que durant lo curs no hagin sapigut, mentres que are l' hora propia sápigan lo que un altre que tot lo curs ha estudiat. Es igual com la faula d' aquell esculptor qui una senyora molt beata li encomaná que fés una Mare de Deu, donantli deu dias de temps. Al cap de tres dias de l' encomanda aná la senyora á casa l' esculptor y—que ja la te comensada? l' escultor no; fins demá no la comensaré. Y la senyora al cap de tres dias més tornà à dirli—al menos ja 'n deu tení la meytat de feta—no senyora encara l' haig de comensá respongué l' esculptor.—Y donchs cuant la fará ab... ¡Dona, dona! replicá l' esculptor mitj empipat, vagi á casa, no 's cuydi de mí, ni de la Mare de Deu, y al cumplí 'ls deu dias, sino li porto ben acabada no 'm pagui y tallim la punta del dit petit. Y ho va cumplir com fan los estudiants ab los catedràtichs.

Mes... lo bussilis de la cosa está aquí, los estudiants aquest curs han fet lo mateix enterament que 'ls altres, esperavan lo Maig per passar nits en clar y dias en fosca... y 'l Maig los fuig com lliscosa anguila de las mans del pescador que fà tres dias que no ha pescat res. Lo Maig los hi pren la guerra, puig que per ella lo ministre de Foment los hi adelanta los examens ab un mes de diferencia. Un mes de Maig per los estudiants representa un curs, representa molt, y si al menos haguessin sapigut que s' adelantavan los examens als primers d' Abril; allavors guapo lo Maig hauría estat sustituhit per l' Abril, y ara no, are no hi ha temps per res. Alguns dirán, ¿que per ventura no han tingut lo demés curs per estudiar? Y jo 'ls diré: que hi volen fer? si així son los estudiants, han estat y serán? si potser molts que això dirán, de joves han fet lo mateix.

¿No hi ha donchs cap remey, es á dir que per culpa d' aquells provocadors dels Estats Units, per aquells que son avuy lo cuch que vol rosegar l' Espanya, que vol trepitjar nostra bandera, los estudiants han de rebrer carabassas, perdrer curs...?

Un remey hi ha y está á la má dels catedrátichs, perque si 'ns ho pren la guerra per una part, ens ho tornin ells per un altra y aquest remey es la consideració en la cosa; un remey hi ha que deuría estar al cervell del ministre de Foment com á representant de la Nació...

. . . .

Pensin que 'ls estudiants han estat los primers en cridar ¡Visca Espanya!

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 28 d' Abril de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	743	89	'	3'3	Ras	
3 t.	750	87			Nuvol	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m.	Sol... 30	11	14	S.	Cumul	0'4
3 t.	Sombra 20		18	S.	Cun Nin	0 6

Siga cualsevol lo número de senyors regidors que 's reuneíxin à las set d' aquest vespre celebrarà sessió de segona convocatoria nostre Excm. Ajuntament.

—

Diumenge en lo teatret de la societat «El Alba» se posarán en escena las següeets obras: «La fí de Serrallonga», de nostre redactor «Joseph Aladern», «La vida á l' encant» y l' estreno de «La Pan Torbada», original de nostre colaborador don Joseph Ferrer y Gendré.

—

Devànt de la Comissió mixta de Reclutament avuy han de veures los expedients d' exempció alegadas per los minyons del Reemplás de nostra ciutat.

—

Per Real decret del ministeri de Foment s' ha disposat que 'ls examens que havían de tenir lloch lo dia primer de Juny en las Universitats é Instituts d' Espanya se celebrin lo dia 9 del vinent Maig quedant obert lo pago de drets d' examen desde la publicació d' aquest R. D. 25 del mes que som, fins lo dia 8 de Maig inclusiu.

Pera anticipar los examens s' ha tingut en compte que eran varis los estudiants que cursavan sos estudis y están compresos entre 'ls excedents de Cupo del Reemplás de 1897 darrerament cridats á las armas, evitant aixís que perdin lo curs.

—

Firmada per lo Secretari del Consistori dels Jochs Florals de Barcelona don Pelegrí Casades y Gramatxes, quina poética festa se celebrará à la una de la tarde del primer diumenge del vinent mes de Maig en la Sala de la Llotja, hem rebut una atenta invitació pera poguer assistirhi.

Agrahím l' atenció que ab nosaltres han tingut los Senyors Mantenedors d' aquesta patriótica institució.

—

Varias casas navieras de Barcelona han telegrafiat al gobern, oferint sos barcos pera armarlos en corso. També han ofert sos serveys personals molts capitants y pilots de la marina mercant.

—

La escuadra yankee que aquets dias volta pel mar de la Xina amenassant las Filipinas se compon dels següents barcos: creuhers protegits, «Olimpia», (5.800 toneladas); «Baltimore», (4.500); «Boston», (3,180); «Raleigh», (3.183); y canoners «Concord», (1.700); «Petrel», (800).

Pera oposarse á n' aquesta escuadra l' almirall Montojo quefe del apostader de Manila disposa de la següent marina: creuher protegit «Isla de Cuba», (1.045 toneladas) y 'ls següents creuhers sense protecció: «Castilla», (3.260); «Reina Cristina», (3.520); Antonio de Ulloa», (1.160); «D. Juan de Austria», (1,159); «Velasco» (1.152); «Elcano», (560); «General Lesso» (520); «Marqués del Duero» (500).

—

Lo capitá general de Cuba ha autorisat la formació d' una brigada composta de sis batallons y varias guerrillas cubanas al mando del ex-cabecilla Massó.

—

La secció de comers del Ministeri d' Estat, publica en lo periódich oficial nna nota que diu aixís:

«A consecuencia de la ruptura de relacions ab los Estats Units del Nort d' América, quedan anulats los *Exequatur* dels cónsuls y vice-cónsuls d' aquella república á Espanya, islas adjacents y Ultramar, aixís com las autorisacions concedidas als agents consulars nortamericans.»

—

Se diu que las calderas del canoner «Filar» ancorat en lo port de Barcelona y única defensa móvil del litoral, están en tan deplorable estat que 'l barco no podría sortir en cas de necessitat á mitja milla de la dársena. S' afegeix que s' ha denunciat fa temps tal estat de cosas sense que per la Superiotat s' hagi fet res pera adobarlas.

—

Lo *cèlebre* marqués de Cabriñana, diputát á Corts per Madrid, ha presentat al Congrés una proposició de lley abogant per lo servey militar obligatori.

Nosaltres creyam, per lo que llegírem en alguns periódichs, poch avans de reunirse las Córts, que la supressió de las redempcions á metálich formava part del programa del Gobern.

—

A causa de trobarse convalescent d' una curta malaltía que ha sofert, en sa ciutat natal de Tortosa, nostre bon amich en Joseph Ferré Gendre, no podrá assistir al estreno de la seva comedia «La pau turbada» que tindrá lloch lo diumenge vinent en la societat «El Alba» de nostra ciutat.

Desitjém un complert restabliment á nostre amich y un felís éxit à sa primera obra dramática.

—

Segons noticias particulars nostre colega «El Porvenir de Tortosa», prompte passará á ser diari.

—

L' últim número de «La Guirnalda y La Bordadora» dedica una página al «Certámen Exposició» de brodats y sos anexos que deu verificarse á Barcelona durant los mesos de Septembre y Octubre.

Així mateix invita á las senyoras que desitgin representar á la comissió organisadora en provincias, á que expressin sa conformitat á la direcció de dit periódich, Archs, 8, pral.

Son molts los premis concedits per distingidas corporacions pera estímul dels expositors que concorrin á dit «Certámen-Exposició», que segons noticias resultará magnífich y sorprendent.

—

Ahir en la Audiencia provincial se verificá 'l judici per jurats que se seguía en aquest Jutjat d' instrucció contra nostre amich y company en la prempsa local D. Pere A. Savé per un article que publicá en *La Autonomia*, havent sigut absolt.

Nos alegrém que poguém donar tan falaguera noticia pera l' amich Savé per més que 'l fallo absolutori no 'ns ha sorprés gens ni mica.

—

L' Ajuntament de Barcelona ha dirigit una exposició al senyor ministre d' Hisenda, demanant se modifiquin las condicions pera verificar l' encabessament de la sal ab los magatzéms d' aquella ciutat.

—

Lo president de la Societat Colombófila de Catalunya ha telegrafiat al ministre de la Guerra, en nom de dita Societat, que compta ab més de 200 socis entussiastas, oferint tots los elements de qué disposa, ó sia un gros número de coloms missatjers, pera establir comunicació supletoria entre las islas Balears y Barcelona, entre 'ls barcos que hi hagin al Mediterrani y á la costa de Catalunya, ó cualsevol altre servey que pugui convenir al Estat. Tots los colomars ab que compta dita Societat à Catalunya, Palma, Mahó y altres llochs están disposats á omplir son comés, movilisant los coloms y posantse en absolut á disposició del ram de Guerra.

—

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, la cantitat de 749'10 pessetas.

ESCORIAS THOMAS—
Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

Secció bibliográfica

«EN PAZ Y EN GUERRA»

Prometíam ahir parlar ab més extensió d' aquest volum de poesias de nostre bon amich En Francisco Gras y Elias y fidels en la promesa anem á ferho.

Constituheixen aquest volúm, un aplech de poesias que son autor tenia publicadas en varis periodichs y revistas literarias, aumentadas ab las que conservaba inéditas y quin valor literari no es inferior á aquellas, lo que fá que al obrir lo llibre se tanqui ab recansa, donchs lo desitj que desperta es per demes subjectiu.

Serveixen d' introducció á las poesias una titulada «Romance biografico», retrato á la ploma del mateix autor, de versificació correcte y en la que lo senyor Gras y Elias demostra possehir gran facilitat pera la versificació, atés lo difícil que es aquesta classe de travall.

En «La Bandera», nos fa gala d' una poesía dramática de bastanta forsa sense que la fassi decaure lo romanticisme, defecte en que incurreixen molts poetas. En la titulada «Un reo de muerte» (tradició) se serveix del gènero descriptiu; en «Tres fechas» hi domina la nota patriótica; en la «Plegaria á la Vírgen del Remedio», se 'ns converteix en poeta místich y en «Tributo». imita als poetas romántichs; y en resúm, puig fent totas las citas nos agafaría aquest articlet un espay del que no puch disposar, podém ben afirmar que «En paz y en guerra», lo senyor Gras y Elías demostra una vegada mes que la seva inspiració encara es jove y que las Mussas no li han retirat sa protecció, fentnos esperar que 'l nou llibre que 'ns anuncia, també de poesías, pero aquestas catalanas, «Rosari del Cor«, no fará cap mal paper en la bibliotéca del renaixement de nostra literatura.

Desitjant que 'l «Rosari del cor» vegi la llum pública lo més aviat millor, li enviém nostra enhorabona per lo que ha motivat aquestas ratllas.

F. C. y E.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 27 de Abril de 1898

Naixements

Pere Rius Gatell, de Joan y Josepha.—Francisco Rius Gatell, de Joan y Josepha.—Juanita Pelau Negués, de Joan y María.

Matrimonis

Lino Jordá Batiller, ab Francisca Font Pamies.

Defuncions

Teresa Borrás Anguera, 20 anys, Sant Joan, 14.—Isabel Fortuny Anglés, 11 mesos, Puvill Oriol, 11.—María Calcató Solé, 78 anys, Hospital Civil.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Pere de Verona.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Continúa á las 7 del vespre lo mes de María que las fillas de la Inmaculada Concepció dedican à sa excelsa Patrona, predicantse en los dias festius per lo Dr. don Isidro Germá, professor del Seminari de Tarragona.

Sant de demá.—Santa Catarina de Sena.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	45'75	Filipinas	'
Exterior	58'60	Aduanas	'
Amortisable	55'50	Cubas 1886	59'
Fransas	17'90	Cubas 1890	48'50
Norts	18'60	Obs. 6 0[0 Fransa	64'75
Exterior París	33'68	Obs. 3 0[0 »	34'

GIROS

París	77'	Londres	44'75

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	45'80	Cubas del 86	58'62
Exterior	58'60	Cubas del 90	48'12
Colonial	'	Aduanas	73'
Norts	18'75	Oblg. 5 p 0/0 Almansa	69'
Fransas	18'05	Id. 3 p 0/0 Fransa	34'
Filipinas	61'50		

PARÍS

Exterior	33'62	Norts	'

GIROS

París	77'	Londres	44'57

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los païssos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	á 90 dias fetxa.	'	diner
»	á » vista.	'	»
París	á »	74'	operacions
Marsella	á 30 » »	'	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0[0	0[0	0[0
Gas Reusense.		750	
Industrial Harinera. . .		500	
Banch de Reus.		500	
Manufacturera de Algodon. .		400	
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 26

De Barcelona en un dia l. «Isabel», de 44 ts., en lastre, consignat á don Joan Mallol.

De Cette y Vinaroz en 2 dias v. «Comercio», de 321 ts., ab bocoys buyts, consignat als senyors Casaseca y Terré.

Despatxadas

Pera Barcelona corb. ab tránzit.
Pera Port Vendres gol. «Joven Pepita», ab vi.
Pera Cette v. «Comercio» ab vi.

Barcos á la carga

Divendres 29

Pera Valencia y Cullera v. «Cervantes», son agent D. Joseph M.ª Ricomá.

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotka, Viborg, Fredikshamn, Nystad, Raumó, Björneborg, Kristinestad, Nasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Peterburg y Reval; y pera Moscow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via de San Peterburg, sortirá lo primer de Maig lo vapor «Oberon», que despatxan los senyors Boada germans.

***

Pera Cette directe, Marsella, Génova y Liorna, estará à la carga lo dia 2 de Maig lo vapor «Grao», que despatxa D. Anton Más.

Pera Génova, estará á la carga lo 3 de Maig lo vapor «Unione», que despatxan los Srs. Casaseca y Terré.

Pera Christiania, Christiansand, Arendal, Stavanger, Bergen, Aalesund, Christiansund y Trondhjem, admetent carga pera aquestos ports y demés de Noruega, sortirá lo dia 12 de Maig próxim lo vapor «Sevilla» que despatxan los Srs. Boada germans.

Pera Marsella, Gothemburg, Copenhagen, Stockholm, Christiania, Bergern, Malmó, Helsingborg, Norrkóping, Gefle, Sundswall, Stettin, Danzig, Koeninsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemanya y Russia, estará á la carga lo dia 12 de Maig lo vapor «Italia», que despatxan los Srs. Boada germans.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuhen desvaneixers.

Cap remey, ja sía untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats médicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que **la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich**, acompanyat dels coneixements anatómichs suficients.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben colocarlos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo bragueret de **cautchouc** ab ressort, testimoniantho aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omopláticks pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 28.

Diuhen que s' ha constituhit á Washigton un Tribunal de «Presas» quinas deliberacions han comensat à porta tancada

Sembla que aquest Tribunal acordará se retornin á Espanya los barcos agafats.

—Cablegrafían de Puerto Rico que l' «Alfonso XII» hi porta 16 torpedos y varis minas que 's posarán al port. També 's diu que pera esporucar á la escuadra yankee á la entrada del port una barqueta carregada de dinamita y un barco plé d' aquest explossiu que 's farà esclatar si la escuadra enemiga s' hi acosta.

—La prempsa de Londres s' entussiasma per lo topament del canoner espanyol «Ligero» ab lo torpeder yankee «Cushing», detallant aquest principi de combat.

Assegura que 'l torpeder rebé averías de consideració.

—Ha tocat lo torn de desmentir la noticia de que la escuadra espanyola 's trobés á las costas dels Estats Units y per tant lo pànich dels yankees ha desaparescut.

Aixís ho diu un despaig de Nova York.

—Per la vía de Cayo-Hueso se reb la noticia de 'l creuher nortamericá «Terror» ha agafat al barco de la matrícula de la Habana «Bolivar» portantlo à aquella bahía.

Se diu que aquest barco portava 60.000 pesos de plata y que son capitá 's volía suicidar.

—S' atribuheix á Mac-Kinley lo propósit d' apoderarse de Caibarien, població de la provincia de Santa Clara (Cuba) y convertirlo en centre d' operacions. Conseguit aixó facilitará 50.000 Maussers als cubans.

També 's diu que per por al vómit, y aixó pot ser veritat, no pensa desembar á Cuba gayres forsas.

—Telegrafían de Nova York que las minas y torpedos colocats en aquest port no serveixen. S' ha de desconfiar d' aquestas noticias.

—Del mateix orígen son las noticias de que lá escuadra yankee ovirava un incendi monstruós prop de Matanzas y la Habana, creyentse ell que aixó s' ha fet pera que las tropas espanyolas puguin operar ab més desembrás en un cas d' atachs per terra.

—Se diu que 'ls nortamericans han agafat al tinent Fernandez, destacat en un dels forts avansats de Canasi (Matanzas) que anava en una goleta. Se 'l deixá en llibertat baix paraula d' honor de que no fugiría.

—Ahir sortí de Palma de Mallorca la escuadra inglesa, havent quedat únicament en aquell port l' avís «Petorus» pera recullir la correspondencia.

—Los excedents de cupo que han sigut cridats ara á las armas, serán llicenciats en quant hagin rebut la instrucció militar.

No arribarán á ingressar en filas fins que las contingencias de la guerra ho exigeixin.

—Un barco espanyol de gran port, que monta formidable artillería, se troba entre las rocas de Sonora. (Un dels Estats de Mégich).

A Quessant y Deuvres (pas de Calé) se vegé passar un torpeder espanyol.

—Lo Gobern desmenteix la noticia que ha circulat aquesta tarde referent á la derrota de la escuadra americana en aiguas de Filipinas.

Afegeixen los ministerials que 'l més probable es que 'ls barcos dels Estats Units vagin á Cebú, preparant allí un desembarch, donchs en aquell paratje hi ha molt carbó.

Si tal cosa succeheix, afegeix lo Gobern, es probable que la flota yankee sía derrotada, donchs s' ha enviat à Cebú un important contingent de tropa al mando del general Ríos pera combatre als nort-americans.

—De Londres telegrafian que dos vapors espanyols lograren burlar la vigilancia dels barcos americans que bloquejan la Habana, entrant sens novetat, en lo port.

—En vista de las noticias de que 'ls nort-americans disposan un desembarch á Cuba—diu altre cablegrama de la Habana—lo gobernador y general en gefe ha ordenat á las tropas que s' apleguin cap al litoral pera rebutjar als invassors.

L' esperit públich de la Habana permaneix ferm y seré, disposat á lluytar com á bráus.

—Un despaig oficial de Manila diu que la escuadra espanyola de Filipinas, manada per lo contralmirant Montojo ha sortit pera Subic.

Al Gobern li consta que Aguinaldo no estava en Hong Kong, sent per lo tant impossible que embarqués en la escuadra americana.

—Segons telegrafian de Washington al «Heraldo de Madrid», en lo Departament federal de la Guerra hi ha una confusió tremenda.

Se reben noticias del campament de Chickamanga (Georgia) ahont están concentradas las tropas en desórdre complert, faltats d' abrichs per lo que sufreixen en gran part las plujas.

S' adverteixen per aixó síntomas d' insubordinació, agravats per las baralias entre 'ls soldats blanchs y 'ls de color, que contra la costúm están barrejats en lo campament.

París 28.

—Se rep d' origen yankee la noticia de que Matanzas ha sigut bombajada per la escuadra bloquejadora.

—En Bolsa corre 'l rumor de que la escuadra espanyola ha lliurat batalla, sortint victoriosa.

—S' afegeix que han sigut tirats á pico tres barcos yankees.

—Per teléfono desde Lóndres me diuhen que també corre allí lo rumor de que ha lograt una victoria la escuadra espanyola á Filipinas.

—La numerosa colonia espanyola de Orán se reuní ahir nit en un meeting patriótich en lo local de Novetats.

Cuatre mil personas omplían la sala.

Presidí lo cónsul d' Espanya, pronunciantse discursos d' inflamat patriotisme.

Una música tocá la «Marsellesa» y la «Marcha Real» aclamadas.

M. Bogro, en nom de la prempsa local declará que sostindrá unánime la causa d' Espanya, y censurá violentment la conducta brutal dels Estats Units.

—Aquí 's posa en tela de judici la verácitat dels cablegramas de Cayo-Hueso que volen donar á entendre que Matanzas ha sufert los estragos d' un bombeig.

Se creu quan menos hán sigut desmesuradament exageradas las consecuencias del bombeig sobre las fortificacions de Matanzas.

—A Glasgow ha causat molta alarma la escassetat de blat que 's nota á aquella regió.

Los preus del referit cereal han pujat extraordinariament.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y ercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9'47 m—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id.	1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7'30 t.
De Madrid y Zaragoza	2'30 n.
De Lleyda y Huesca	7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los bussons desprès de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Caramelos Pectorals
del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.
DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.
Preu de la capsa 6 rals.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS	**SALES DE STASSFURT**
COMO ABONO FOSFATADO	COMO ABONO POTASICO
GARANTIZADAS PURAS · ESCORIA PULVERULENTA THOMAS DE % PUREZA GARANTIZADA · SOLUBLES AL CITRATO	EN LAS FORMAS DE SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA, SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA, *KAINITA, ETC.*
El más económico, el más eficaz, el más duradero.	bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM-VALENCIA